

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7,
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2,
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflijeva ul. 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
ročja se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.—, po razšal-
cih dostavljena Din 5.— mesečno.

Maribor, Grajski trg št. 7. Telefon
št. 2455.

Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

SLOVAŠKA V NACIONALNEM TABORU

Dve zborovanji v Bratislavi: na avtonomistični manifestaciji 18.000, na zborovanju nacionalnega tabora nad 100.000 ljudi — Odločne besede predsednika vlade dr. Hodže na naslov avtonomistov

Praga, 6. junija. Br. Prihod delegacije ameriških Slovkov ki je prinesla iz Amerike original tako zbrane pilsburške pogodbe iz leta 1918, so nameravali slovaški klerikalni avtonomisti izkoristiti za velikopotezno manifestacijo v riko svojega avtonomističnega programa. Napovedali so velikansko zborovanje, na katerem naj bi se pokazala ne samo moč klerikalne slovaške ljudske stranke, nego tudi polna solidarnost vseh Slovkov z njenimi zahtevami po priznanju popolnoma avtonomije in po popolni ločitvi od Češke. Vodstvo stranke je zahtevalo od upravnih oblasti, naj za binkoštno nedeljo rezervirajo prostor za najmanj 80.000 ljudi. Oblasti so šle vodstvu stranke na rok, toda vse priprave so bile odvete, kajti namesto napovedanih 80.000 je prišlo na to manifestacijo le 18.120 oseb. Na manifestacijo je povabil Hlinka tudi veliko število inozemskih novinarjev. Hlinka je nameraval na zborovanju prečitati svoj poziv in slovaški narod, toda sprčo nepričakovano male udeležbe je to opustil, pač pa je z vsebino seznanil na posebni konferenci inozemske novinarje. Na zborovanju so s posebnim navdušenjem pozdravili brzojavne pozdrave Henleinove sudetsko-nemške stranke, ki izjavlja, da bo podpirala avtonomistične težnje Slovkov, ker smatra, da tvorijo samo izpolnitev zahtev po avtonomiji vseh narodnosti jamstvo za mir v republiki.

Včerajšnje manifestacijsko zborovanje je jasno pokazalo, da v taboru klerikalne slovaško-ljudske stranke ni večine Slovkov. Stranka ima tudi sami 29 odstotkov poslanskih mandatov. Čeprav so mobilizirali vse pristaje stranke po vseh župnijah širom Slovaške, ki šteje 3.320.000 prebivalcev, je prišlo na to manifestacijsko zborovanje, na katerega je vodstvo stranke polagalo največjo važnost komaj 18.000 ljudi, kar je pač najboljši dokaz, da slovaško ljudstvo nima več zaupanja v to stranko in da odločno odklanja njeno politiko, ki stremi za razbitjem enotnosti Češkoslovaške republike.

Se bolj pa je zasenčilo to manifestacijo današnje zborovanje republikanskih strank, čeprav je bilo to zborovanje omejeno samo na zapadni del Slovaške in bo za vzhodno Slovaško priredila stranka ločeno zborovanje. Če je pater Hlinka s svojo večerajšjo manifestacijo hotel pokazati moč svoje stranke, potem je pokazal le njeno slabost. Na današnjem zborovanju republikanske stranke je bilo najmanj petkrat več udeležencev. Dočim je bilo večeraj na Hlinkinem zborovanju videti le sporadične narodne noše, jih je bilo danes na zborovanju republikanske stranke na desetisoč. To zborovanje je še bolj jasno dokazalo, da je Hlinkina slovaško-ljudska stranka na Slovaškem le predstavica skoro neznatne manjšine in da je ogromna večina Slovkov v nacionalnem taboru, ki ne bo nikdar dopustil, da bi kdorkoli rušil enotnost in nedeljivost češkoslovaške republike. Temu je dal izraza tudi ministrski predsednik dr. Hodža, ki je imel na udeležence zborovanja nagovor, v katerem je med drugim naglasil:

Na Slovaškem je obvezna popolna enakopravnost. Ta enakopravnost prihaja do izraza v tem, da je slovaški kmet popolnoma enakopraven s češkim kmetom, da slovaški obrtnik in delavec nista v ničemer zapostavljeni v primeri s češkim in da je slovaški uradnik ravno isto, kar je češki uradnik. Ko je ministrski predsednik naglasil, da je prav tako slovaški vojak popolnoma enakovreden in enakopraven s češkim vojakom, so zbrane množice priredile dolgotrajne in navdušene ovacije vojski.

Kadar se pojavijo oblaki nad našo republiko, je nadaljeval dr. Hodža, smo vsi eno telo in ena duša in vsi smo samo za eno republiko. Omenjaljo izvajanja pater Hlinka in drugih govornikov na večerajšnjem zborovanju slovaške ljudske stranke, je ministrski predsednik dr. Hodža izjavil: V vsej republiki in v vsej Evropi si morajo biti sedaj na jasnem, da ima slovaško-ljudska stranka pravico govoriti v imenu svojih volilcev, nima pa pravice govoriti v imenu slovaškega naroda. Slovaška večina je tu, a ne tam. Tem besedam je sledilo dolgotrajno viharno pritrdjevanje. Iskreno pozdravljamo kot sodelavca vsakogar, je nadaljeval dr. Hodža, ki hoče s čistim srcem delati za republiko. Ob 20-letnici naše republike kličem vsej javnosti v tej državi in vsej Evropi: Tu smo mi gospodarji, mi nosimo odgovornost za Slovaško in zato bomo mi odločili tudi tu! Temelj slovaške svobode je češkoslovaška republika! Kdor je proti njej, temu napovedujemo svojo najodločnejšo borbo in nikdar ne bomo dopustili, da bi kdorkoli kakorkoli ogražal češkoslovaško državnost in češkoslovaško enotnost! To je naša dolžnost za vse čase!

Ko je naslovil na množico vprašanje, ali se strinja s tem njegovim programom in ali hoče zanj povsod delati, je množica viharno pritrdjevala. Dr. Hodža je zaključil svoj govor z besedami: Vse tako dolgo, dokler mi bo Bog dal moč, bom delal za vas in bom služil vsej češkoslovaški republiki!

Govorili so nato še predstavniki drugih strank vladne koalicije, nakar se je formalno slavnostni sprevod po glavnih ulicah. Občinstvo, ki je tvorilo spallir, je sprevod navdušeno akklamiralo ter vzklikalo češkoslovaški enotnosti, republiki in njenemu voditelju dr. Benešu. Pred narodnim gledališčem, kjer so bili na balkonu ministrski predsednik dr. Hodža, člani delegacije ameriških Slovkov in drugi odličniki, je množica, ki je štela nad 100.000

kmetov in delavcev, prirejala dolgotrajne ovacije predsedniku vlade in ga pozivala, naj vztraja na svoji poti, ki jo odobrava ves slovaški narod.

Zborovanje je poteklo v vzornem redu in je napravilo v vsej republiki najmočnejši vtis.

Slovaška mladina za enotno državo

Bratislava, 6. junija. r. Češkoslovaško akademsk ozdrženje za Društvo narodov v Bratislavi je naslovilo na prezidenta republike dr. Beneša adresu, podpisano od 33 različnih mladinskih organizacij, v kateri naglašajo med drugim:

Slovaška mladina brez rzičke narodnosti, vere in politične pripadnosti, ki sodeluje z ženevskim mladinskim odborom, se obrača na vas, gospod prezident, da vam v teh resnih časih zagotovi, da stoji neomajno na temelju češkoslovaške države. V enotni demokratični češkoslovaški republiki priznava politično in moralno edino državno obliko, v kateri lahko svobodno izraža svoje prepričanje in uveljavljuje svojo sposobnost. Odklanjajoč vsako spremembo državne ustave se priznava ponovno in svečano k nacionalni, politični in humanitarni oporoki prezidenta Osvoboditelja in bo z vsemi silami branila njegovo delo, to je demokratično češkoslovaško državo in v danem primeru ne bo oklevala, da njeno nedotakljivost brani tudi z lastnim življenjem.

Kongres čl. socialnih demokratov

Praga, 6. junija. h. Binkoštni prazniki so kljub gotovi propagandi potekali v popolnem miru. Majhni incidenti so se dogodili s mo v dveh sudetsko-nemških kraji, bili so pa to le lokalni dogodki. Včeraj je bil v Pragi jubilejni kongres češkoslovaške socialno demokratske stranke, kateremu je prisostvovalo 120.000 pristajev

Zopet bombe na francoskem ozemlju

Devet tromotornih bombnikov je bombardiralo francosko obmejno vas — Strogi ukrepi francoske vlade

Pariz, 6. junija. r. Vojno ministrstvo uradno poroča, da je danes dopoldne devet trimotornih bombnikov preletelo špansko francosko mejo in vrglo na vasa Aix le Terme več bomb. Vojno ministrstvo je takoj odredilo obsežne varnostne ukrepe na meji in izdalo povelje, naj francoska vojska letala v bodoče zasleduje sleherno tujo vojno letalo, ki bi se pojavilo nad francoskim ozemljem.

Toulouse, 6. junija. AA. Kakor pripovedujejo očividci, so bila letala, ki so bombardirala vas Orsexe, kjer sta eksplozirala dve bombi, trimotorna in sicer sive barve brez vsake označbe. Francoska letala niso posredovala zaradi tega, ker je nad po-

Čevljarji obrtniki za svoje pravice

Beograd, 6. junija. p. V dvorani obrtne zbornice se je pričel danes kongres čevljarjev. Udeležuje se ga okrog 200 delegatov iz vse države. Na kongresu razpravljajo o težavnem in ponekod obupnem položaju čevljarstva obrtni, ki se ne more boriti proti izdelavi gumijaste obutve, zlasti opank, ki so skoraj popolnoma izpodrinile čevljarstvo izdelke. V posebni spomenici, ki bo izročena predsedniku vlade in ministru trgovine, opozarja kongres

Tragedija v družini beograjskega Slovenca

Beograd, 6. junija. p. V Beogradu živi že več let Slovenec Jakob Krković, doma iz okolice Ljubljane, ki je zaposlen kot kuhar na mednarodnih vlakih. Pred leti se je poročil z Desanko Miličević iz Mladencev in živel z njo v srečnem zakonu. Ko je davi okrog 8. Krković odšel k bližnjemu peku po kruh, je žena iz neznanega vzroka z velikim kuhinjskim nožem dobesedno zaklala štiritletno hčerko Desan-

Zopetno bombardiranje Kantona

Kanton, 6. junija. AA. (Havas). Danes zjutraj so japonska letala ponovno strahovito bombardirala Kanton. Nad mestom se je pojavilo okoli 50 japonskih težkih bombnikov, ki so tričetrt ure metali bombe na mesto. Vrgli so nekaj sto bomb. Med drugim so bombe zadele tudi francosko bolnišnico »Paul Doumergue«. Dva paviljona te bolnice sta popolnoma uničena. Nek francoski zdravnik je laže ranjen. K sreči je bilo v bolnici samo 20 francoskih vojakov in mornarjev.

Mislite v teh dneh na CMD

ter več delegacij iz vse Evrope, med drugim tudi iz Jugoslavije.

Novi incidenti z Nemci

Praga, 6. junija. AA. (CTK). Snoči se je po volilnem zborovanju v Maksickiju (Maxordorf), ne daleč od Decina (Severna Češka) 2 km proč od meje zbrala skupina okoli 370 članov stranke sudetskih Nemcev ter v sprevodu začela korakati proti podmokli. Ker so sprevodi prepovedani, je policija manifestante pozvala naj se razidejo. Ker tega niso hoteli storiti, sta policija in orožništvo zaprosila za ojačenje iz Podmoklija. Medtem časom se je sprevod razdelil v tri skupine. Prvo skupino je ustavila policija pri Priperu in zahtevala naj se razidejo. Ker se ni pokoravala, jo je policija razgnala. Prav tako je policija razgnala drugo skupino v bližini vasi Telejca, ker se ni hotela prostovoljno raziti. Tretja skupina, ki je šla od Telejca proti Belu, pa se je sama razpršila. Ko se je policija vračala iz Podmoklija, je naletela na ulici na omenjenem kraju ne daleč od tamkajšnjega mosta na ostanke druge skupine, ki je začela spet korakati v sprevodu. Ker se množica ni zmečila za opozoritve policije, so jo stražniki razgnali.

Danes dopoldne so predstavniki stranke sudetskih Nemcev prišli na policijo v Lečinu, da se pritožijo proti policijski intervenciji. V tej pritožbi so navedli, da so stražniki z gumijevkami ranili 16 ljudi, med katerimi je tudi neki Kurt Hirschmann. Policijske oblasti so ukazale pristojnemu zdravniku, da pregleda morebitne ranjence. Zdravnik pa je imel priliko pregledati samo Kurta Hirschmanna, ki je dobil težje poškodbe na desni strani glave. Vseh ostalih »ranjencev« večerajšjo nedeljo ni bilo doma. Policija je ukazala, da mora zdravnik pregledati tudi te. Poleg obstoječih določb o prepovedi javni sprevodov je po tem primeru uvedena najstrožja preiskava.

Svečana seja kongresa za ceste

V navzočnosti predsednika vlade ter prometnega in gradbenega ministra — Govor ministra Stošovića

Ljubljana, 6. junija. Pred nekaj dnevi se je zvedelo, da bo prišel na svečano otvoritev prvega jugoslovenskega kongresa za ceste, ki je prirejen pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza namestnika Pavla, osebno tudi predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, častni predsednik tega kongresa. Meščani mesta Ljubljane, člani JRZ, so sklenili ob tej priliki privedi predse. Ku vladr dr. Milanu Stojadinoviću svečan sprejem, ker je to tudi prvič, da se zadržal v Ljubljani predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović. Danes zjutraj okrog 9. so prišli na železniško postajo večje skupine Ljubljancev, pristaje JRZ, da se udeležijo svečanega sprejema predsednika vlade. Do prihoda beograjskega brzojavka na ljubljansko postajo se je tu zbrala velika množica ljudstva, za katero je bil kolodvorski peron premajhen. Zato je dr. Stojadinovića pričakoval šel pred kolodvorom veliko število ljubljancev. Nekoliko po 10. uri je privozil na železniško postajo brzi vlak. Železničarska godba kluba železničarjev JRZ je zaigrala pozdravno ko-račnico. Sprejema predsednika vlade se je udeležil ban dravske banovine dr. Marko Natlačen, ban savske banovine dr. Ružič, predsednik ljubljanskega društva za ceste dr. Vrhunc, predstavniki kongresa za ceste, zatem podpredsednik ljubljanske mestne občine dr. Ravnhar, kot zastopnik banovinskega odbora JRZ dr. Ažman, v imenu krajevnega odbora JRZ g. Novak, narodni poslanci gg. dr. Koce, dr. Semrov in Keršnik, ravnatelj Jadranske podunavske banke g. Činovski, ravnatelj železniške direkcije v Ljubljani dr. Bončina, predsednik zveze fantovskih odsekov g. Žitko, celjski župan g. Mihelič, mariborski podžupan Franjo Žebot, predstavnik mladine JRZ g. Smersu, predsednik akademske mladine Slovenski jug g. Fišer in številni drugi.

Predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović je izstopil iz vlaka v spremstvu gradbenega ministra Dobrovoja Stošovića in šefov kabineta dr. Protića in Tufegđića. Ministrskega predsednika je pozdravil ob prihodu ban dravske banovine dr. Marko Natlačen ter mu zaželel pristrčno dobrodoščilo. Za njim je izrekel svoje pozdrave v imenu kongresa za ceste dr. Vrhunc, dalje tajnik krajevnega odbora JRZ g. Novak, kot predsednika JRZ je pozdravil dr. Stojadinovića predstavnik ljubljanske mladine JRZ g. Smersu, v imenu akademske mladine »Slovenski jug« pa g. Fišer.

Po pozdravnih govorih je poštena godba zaigrala državno himno, nakar je zbrana množica priredila navdušene ovacije Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in visokim gostom. Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović je odšel skozi gost spallir, ves nasmejan in dobro razpoložen z železniške postaje ter odzdravljaj navdušeni množici. Z avtomobilom se je s spremstvom odpeljal na ljubljanski velesajem. Množica ljudstva, ki se je zbrala k sprejemu predsednika vlade na kolodvoru, je nato razvila dolg sprevod ter odšla na čelu z godbo po ljubljanskih ulicah ter vzklikala Nj. Vel. kralju, knezu namestniku Pavlu in voditelju Slovencev dr. Antonu Korošću. Pred vzhodom velesajem so predsednika vlade dr. Stojadinovića ter njegovo spremstvo, v katerem sta bila poleg drugih tudi gradbeni minister g. Stošović, prometni minister dr. Mehmed Spaho, pozdravili predstavniki velesajema, nakar so se visoki gostje podali v prostore kjer je razstava cest. Tu je predsednika vlade pozdravil industrijalec g. Avgust Praprotnik. Predsednik vlade si je v spremstvu ministrov dr. Spaha in Stošovića ogledal natančno vso razstavo ter se posebno zanimal za razne grafikone, s katerimi je prikazano splošno stanje naših cest. Iz glavnega paviljona razstave Ceste so se podali v italijanski oddelek te razstave, kjer je predsednika vlade pozdravil italijanski novinar Mario Nordio, za njim pa inž. G. Butorac. Visoki gostje so nato odšli v francoski paviljon, kjer jih je pozdravil francoski konzul g. Remerand, nato pa si je predsednik vlade ogledal še ostale oddelke ljubljanskega velesajema ter se pri odhodu vpisal v velesajemsko knjigo.

Svojim Milanu Stojadinović je zatem odšel s družino v spremstvu v Trgovski dom, kjer je bil napovedan prvi jugoslovenski kongres za ceste. Pred vzhodom v trgovski dom so pozdravili predsednika vlade predstavniki kongresa. Visoki gostje so se podali nato v svečano dvorano Trgovskega doma. V spremstvu predsednika vlade so bili med drugimi tudi odposlanec Nj. Vel. kralja in Nj. Vis. kneza namestnika Pavla ter omenjeni ministri so bili v dvorani ban dravske banovine dr. Marko Natlačen, ban savske banovine dr. Ružič, podban dravske banovine dr. Majcen, zastopnik nemškega društva za ceste Fritz Dorsen, zastopnik italijanskega društva za ceste Nordel, podpredsednik ljubljanske občine dr. Ravnhar, za celjski župan dr. Pečič, osiieški župan dr. Božič, župan Sušaka g. Ružič, celjski župan g. Mihelič, mariborski podžupan g. Franjo Žebot, ter zastopniki iz Beograda in drugih ju-

Napredovanja

Beograd, 6. junija. AA. Napredovali so: na državni trgovski akademiji v Ljubljani za prof. 6. skupine dr. Anton Slodnjak, na državni trgovski akademiji v Karlovcu za prof. 6. skupine Mirko Ercegović, na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani za strokovnega učitelja 7. skupine Rudolf Užnik, na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani za predmetnega učitelja 7. skupine Anton Bončina, na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani za prof. 7. skupine inž. Stanko Hladnik.

Iz poštne službe

Beograd, 6. junija. p. Z odlokom ministra pošte je premeščen k pošti Celje do-sedanji inspektor ministristva Konstantin Bošković.

Ljubljana, 6. junija. Pred nekaj dnevi se je zvedelo, da bo prišel na svečano otvoritev prvega jugoslovenskega kongresa za ceste, ki je prirejen pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza namestnika Pavla, osebno tudi predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, častni predsednik tega kongresa. Meščani mesta Ljubljane, člani JRZ, so sklenili ob tej priliki privedi predse. Ku vladr dr. Milanu Stojadinoviću svečan sprejem, ker je to tudi prvič, da se zadržal v Ljubljani predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović. Danes zjutraj okrog 9. so prišli na železniško postajo večje skupine Ljubljancev, pristaje JRZ, da se udeležijo svečanega sprejema predsednika vlade. Do prihoda beograjskega brzojavka na ljubljansko postajo se je tu zbrala velika množica ljudstva, za katero je bil kolodvorski peron premajhen. Zato je dr. Stojadinovića pričakoval šel pred kolodvorom veliko število ljubljancev. Nekoliko po 10. uri je privozil na železniško postajo brzi vlak. Železničarska godba kluba železničarjev JRZ je zaigrala pozdravno ko-račnico. Sprejema predsednika vlade se je udeležil ban dravske banovine dr. Marko Natlačen, ban savske banovine dr. Ružič, predsednik ljubljanskega društva za ceste dr. Vrhunc, predstavniki kongresa za ceste, zatem podpredsednik ljubljanske mestne občine dr. Ravnhar, kot zastopnik banovinskega odbora JRZ dr. Ažman, v imenu krajevnega odbora JRZ g. Novak, narodni poslanci gg. dr. Koce, dr. Semrov in Keršnik, ravnatelj Jadranske podunavske banke g. Činovski, ravnatelj železniške direkcije v Ljubljani dr. Bončina, predsednik zveze fantovskih odsekov g. Žitko, celjski župan g. Mihelič, mariborski podžupan Franjo Žebot, predstavnik mladine JRZ g. Smersu, predsednik akademske mladine Slovenski jug g. Fišer in številni drugi.

Predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović je izstopil iz vlaka v spremstvu gradbenega ministra Dobrovoja Stošovića in šefov kabineta dr. Protića in Tufegđića. Ministrskega predsednika je pozdravil ob prihodu ban dravske banovine dr. Marko Natlačen ter mu zaželel pristrčno dobrodoščilo. Za njim je izrekel svoje pozdrave v imenu kongresa za ceste dr. Vrhunc, dalje tajnik krajevnega odbora JRZ g. Novak, kot predsednika JRZ je pozdravil dr. Stojadinovića predstavnik ljubljanske mladine JRZ g. Smersu, v imenu akademske mladine »Slovenski jug« pa g. Fišer.

Po pozdravnih govorih je poštena godba zaigrala državno himno, nakar je zbrana množica priredila navdušene ovacije Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in visokim gostom. Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović je odšel skozi gost spallir, ves nasmejan in dobro razpoložen z železniške postaje ter odzdravljaj navdušeni množici. Z avtomobilom se je s spremstvom odpeljal na ljubljanski velesajem. Množica ljudstva, ki se je zbrala k sprejemu predsednika vlade na kolodvoru, je nato razvila dolg sprevod ter odšla na čelu z godbo po ljubljanskih ulicah ter vzklikala Nj. Vel. kralju, knezu namestniku Pavlu in voditelju Slovencev dr. Antonu Korošću. Pred vzhodom velesajem so predsednika vlade dr. Stojadinovića ter njegovo spremstvo, v katerem sta bila poleg drugih tudi gradbeni minister g. Stošović, prometni minister dr. Mehmed Spaho, pozdravili predstavniki velesajema, nakar so se visoki gostje podali v prostore kjer je razstava cest. Tu je predsednika vlade pozdravil industrijalec g. Avgust Praprotnik. Predsednik vlade si je v spremstvu ministrov dr. Spaha in Stošovića ogledal natančno vso razstavo ter se posebno zanimal za razne grafikone, s katerimi je prikazano splošno stanje naših cest. Iz glavnega paviljona razstave Ceste so se podali v italijanski oddelek te razstave, kjer je predsednika vlade pozdravil italijanski novinar Mario Nordio, za njim pa inž. G. Butorac. Visoki gostje so nato odšli v francoski paviljon, kjer jih je pozdravil francoski konzul g. Remerand, nato pa si je predsednik vlade ogledal še ostale oddelke ljubljanskega velesajema ter se pri odhodu vpisal v velesajemsko knjigo.

Svojim Milanu Stojadinović je zatem odšel s družino v spremstvu v Trgovski dom, kjer je bil napovedan prvi jugoslovenski kongres za ceste. Pred vzhodom v trgovski dom so pozdravili predsednika vlade predstavniki kongresa. Visoki gostje so se podali nato v svečano dvorano Trgovskega doma. V spremstvu predsednika vlade so bili med drugimi tudi odposlanec Nj. Vel. kralja in Nj. Vis. kneza namestnika Pavla ter omenjeni ministri so bili v dvorani ban dravske banovine dr. Marko Natlačen, ban savske banovine dr. Ružič, podban dravske banovine dr. Majcen, zastopnik nemškega društva za ceste Fritz Dorsen, zastopnik italijanskega društva za ceste Nordel, podpredsednik ljubljanske občine dr. Ravnhar, za celjski župan dr. Pečič, osiieški župan dr. Božič, župan Sušaka g. Ružič, celjski župan g. Mihelič, mariborski podžupan g. Franjo Žebot, ter zastopniki iz Beograda in drugih ju-

goslovenskih mest. Navzočni so bili tudi narodni poslanci dr. Koce, dr. Semrov in dr. Keršnik, pomočnik gradbenega ministra inž. Josifović, načelnik tehničnega oddelka banske uprave inž. Skaberne, ter načelnik oddelka za ceste v gradbenem ministristvu inž. Fuček.

Kongres je nekoliko po 11. otvoril predsednik jugoslovenskega društva za ceste bivši minister Sv. tislav Milosavljević, ki je pozdravil vse navzočne ugledne osebnosti, se zahvalil kr. vladi za dosedanje razumevanje na tem polju ter končno zaprosil, da vlada tudi v bodoče nakloni vso pozornost delu tega društva za zboljšanje naših cest.

Prebrali so nato vdanostne, oziroma pozdravne brzojavke, ki so bile poslane Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, kar so vsi navzočni sprejeli z dolgotrajnimi navdušenimi ovacijami. Predsednik je zatem prebral tudi pozdravno brzojavko, ki jo je poslal notranji minister dr. Anton Korošec kongresu in v kateri mu želi uspešno delo. Predsednik je zatem dal besedo dr. Vrhuncu, predsedniku društva za ceste v Ljubljani, ki je v svojem govoru poudaril, da vprašanje zgraditve cest ni samo prometno in gospodarsko vprašanje, pač pa tudi vprašanje, ki je ogromnega pomena za ves narod in za narodno obrambo.

Govor ministra Stošovića

Za dr. Vrhuncem je govoril gradbeni minister Dobrovoje Stošović, ki je dejal: Gospod odposlanec Nj. Vel. kralja in Nj. kr. Vis. kneza namestnika, gospod predsednik kr. vlade, gospodje bani, gospoda! V imenu kr. vlade imam čast pozdraviti prvi kongres jugoslovenskega društva za ceste. Ta današnji kongres je dokaz napredka in uspeha tega našega mladega društva. Je dokaz odločne volje vseh članov društva, da po lastni pobudi in brez kakršnih koli nagrad in časti posvetijo svoj čas in svojo intelektualno ter fizično silo za zadovoljevanje ene najnujnejših potreb sedanjih in bodočih generacij kraljevine Jugoslavije. To je potreba po izboljšanju in izpopolnitvi naše cestne mreže. Potreba po modernizaciji cest v naši državi občuti vsak državljan; in prvi vrsti pa kmet, ki mnogo trpi zaradi slabih prometnih razmer in ki včasih po več mesecev ne pride na trg in do drugih krajev, kjer bi mogel kupiti vse, kar mu je potrebno in kjer prodaja svoje proizvode. Drugi je trgovec, ki tudi ne more razviti svoje delavnost v popolnem obsegu zaradi slabe zveze med tržišči, na katerih prodaja in kupuje. Naša mlada industrija tudi trpi zaradi slabih in neznošnih cest, ki otežujejo njeno redno oskrbovanje s surovini in plasiranjem gotovih izdelkov, naše nenadkriljive naravne lepote pa ostajajo tako nedostopne, z njimi pa tudi ogromni viri dohodkov. Tudi razvoj našega avtomobilizma vpije po zboljšanju cest. Končno pa se mora vsak izmed nas vprašati: Ali ne bi morda dobro urejene ceste mnogo doprinesle k večji povezanosti med posameznimi našimi kraji in ali ne bi pomagale tudi našemu medsebojnemu poznavanju in razumevanju? Z eno besedo ali ne bi zboljšanje ceste koristilo tudi naši duhovni edinstvi in formalno temu, kar v resnici smo — našemu bratstvu, naši popolni složnosti, skupnim ciljem in enotni akciji? (Živio! Dolgo odobravanje.) Za te cilje se dobrohotno prizadeva z vsemi svojimi napori jugoslovensko društvo za ceste, z vsem svojim članstvom, od dneva njegove ustanovitve pred štirimi leti.

Govor ministra Stošovića

Ob pomoči dnevnega časopisja in svoje-ga lista »Glasnik«, s predavanji, filmi o tehnični izdelavi, finsiranju in ekonomičnosti sedanjih cest, s svojimi razstavami najprej v Beogradu, zatem v Zagrebu Zagrebu in zdaj tu v Ljubljani, se je društvu za ceste posrečilo spoznati se z razmerami, ki vladajo po teh ali onih krajih ter se prepričati o potrebi zgraditve sodobnih cest ter o njihovih splošnih narodnih in državnih koristi. Zato gre vsem članom jugoslovenskega društva za ceste popolno priznanje in hvaležnost tako kraljevske vlade, kakor tudi vsega jugoslovenskega naroda za napore, s katerimi je podpiralo dozdaj to delo, in s katerim bo tudi v bodoče skrbelo za izpopolnitev cestnega omrežja. Drugi činitelj je delo kr. vlade. Naj mi bo dovoljeno, da to delo vsaj nekoliko osvetlim.

Kakor je znano je graditev sodobnih cest novost za ves svet, tako tudi za nas. Prve takšne ceste, na katere naletimo po drugih modernih in naprednih državah, so stare komaj 30 let. Nekateri teh držav so izpopolnile svoje cestno omrežje s takšnimi cestami, nekatere so s svojimi deli že pri kraju, druge pa delajo s pospešenim tempom.

V naši državi v prvih 17 letih od zidenjenja ni bila, ali pa ni mogla biti posvečena zgraditvi sodobnih cest nobena posebnost. Šele leta 1935 je zapel tako rekoč prvi kramp na starih in neznošnih cestah, da bi se zgradile mesto njih so-

„Živo orodje“ Vsi vemo, kako je naše delo odvisno od orodja. Tudi naše telo ima svoje orodje: zobe. Zato jih moramo ne le varovati, pač pa, kakor z vsakim orodjem, tudi skrbno ravnati s njimi. Predvsem jih moramo čistiti in pravilno negovati. Za pravilno nego dragocenega orodja — zob — pa bi morali rabiti kvalitetno zobno pasto, kakor je Chlorodont. Domači proizvod.

dobne ceste. Od leta 1935 do konca 1937 je bilo zgrajenih 540 km novih cest, delo pa se dalje opravlja še na kakih 445 km, in te ceste bodo povečini že do konca letošnjega leta dograjene. Tako bo prvih tisoč km naših cest sposobnih za udoben in ekonomičen promet. Na tem novem cestnem omrežju je položena 238.000 kv. metrov cementnega betona, 510.000 kv. metrov asfalta in 525.000 kv. metrov cest na je zgrajenih z drobnimi kockami. Od začetka teh del je bilo zaposlitev 125.000 delavcev in je bilo podeljenih 4 milijone din mezd, z deli v kamnolomu in po tovarnah pa skupno 6.500.000 din. Vsa ta dela so bila financirana iz kreditov, ki so bili otvorjeni na pobudo predsednika vlade in zunanega ministra dr. Milana Stojadinovića (Živio!) ter iz milijardnega posojila za javna dela iz leta 1935. Toda ti krediti bodo v glavnem uporabljeni v teku te gradbene sezone in bo s tem uspešno končana prva etapa teh del, ki je nekakšna prva etapa v sodobnih cest v naši državi. V teku prihodnjih mesecev bodo naša posamezna tehnična podjetja s celotno njihovo organizacijo in delavstvom končala z deli, ki so jih prevzela, gotova naša druga podjetja pa proučavajo s svojo organizacijo in tehničnimi pripravami za posle pri graditvi cest. V takšnih okoliščinah je postavljeno vprašanje, ali hočemo in moremo ostati pri prvi etapi graditve sodobnih cest? Odgovor vlade na to vprašanje je: Ne samo, da hočemo, pač pa tudi ne moremo ostati pri tem. (Tako je Živio!) Nasprotno! Hočemo in moramo iti brez prestanka naprej. (Tako je Živio!) Prenehali bomo s tem delom takrat, ko bo dograjena zadnji kilometer naših državnih in banovinskih cest in popolnoma pripravljen za sodoben promet. (Viharno odobravanje. Živel dr. Stojadinović! Živela vlada!)

Cepprav je kr. vlada pod predsedništvom dr. Stojadinovića (Živela vlada!) že dozdaj storila tudi na tem polju državne delavnosti več kakor pa je bilo storjeno v kateri koli prejšnji dob od zedinjenja do 1935 leta, vendar ne more ostati prekrizni rok in se zadovoljiti samo z dosežaj doseženimi rezultati. Kakor nam je znano po pravkar izdani uredbi o državnem posojilu štiri milijard din, je po odloku kr. vlade odobrenemu ministrstvu (Živela vlada!) Ta denar bo uporabljen za izboljšanje sedanjih cest ter nekatera druga javna dela. S temi novimi sredstvi, ki so iz prve tranše posojila že stavljeni na razpolago gradbenemu ministrstvu (Viharno odobravanje. Živela vlada!) bomo kljub neolajni in nedoljubni propagandi z gotove strani nadaljevali z začetnim delom ter se tako približevali postopoma našemu končnemu cilju. Tudi ta nova milijarda din bo stavljeni na razpolago za izpopolnitev in izboljšanje cest ter drugih javnih del. Prav hitro pa bo prišel trenutek, ko bo dograjeni še drugih tisoč kilometrov cest. (Živela vlada! Živel dr. Stojadinović!) Te ceste bodo mogle zadovoljiti sodobnim prometnim potrebam, potrebam narodne obrambe in turizma. (Dolgotrajni vzkliki Živel!)

Kljub tolikim naporom pa bo ostalo še nedograjenoh 8.000 km slabih državnih cest in tritkrat tolikšno število banovinskih cest. Kaj naj potem storimo s tolikšnim tehničnim delom, z dragocenim gradivom in mnogoštevilnim delavstvom. Ali naj dovolimo, da po zgraditvi drugih tisoč kilometrov naših cest tehnična organizacija, državna in zasebna razpade, da dragoceni inventar zasebnih podjetij zarjavi, predno bi se amortiziral ter da med delavstvom nastopi ponovno nezapolnjenost? V takšnih razmerah se morate dalje vpraševati: Kaj namerava kr. vlada podvzeti, da se odstranijo takšni pomisleki in dvomi? Kakor drugi tako je tudi vlada stala pred tem vprašanjem, ter občutila isto potrebo, da se vprašanje graditve neizpopolnjenega cestnega omrežja in modernizacije cest, državnih in važnejših banovinskih rešijo. Tega vprašanja pa ni mogoče radikalno in dokončno rešiti brez zagotovila stalnih letnih sredstev, sredstev, ki bi bila izven okvira proračunskih kreditov.

Srečen in prepričan sem, da boste imeli tudi vi isti občutek, ki ga - morem na tem svečanem sestanku izraziti, namreč, da je kr. vlada na svoji pretekli seji sprejela moj predlog in predpisala uredbo z zakonsko močjo o državnih in banovinskih cestnih fondih v smislu pooblastila, ki ga je dal ministrskemu svetu finančni zakon za tekoče proračunsko leto (Živela vlada!). S tem se je uresničilo štiriletni našenega društva in vseh jugoslovenskih državljani, ki so leta in leta prosili za zgraditev dobrih in sodobnih cest. Državni cestni fond predvideva dohodke, ki niso odvisni od državnega proračuna, in to so: 2 tretjini vseh letnih dohodkov državnega fonda za javna dela, v katerega se shajajo trošarina na cement in bencin, dalje dohodki od raznih vozil, dohodki od izredne uporabe državnih cest, od prevoza blaga po železnici, dohodki od nepremičnih vzdolž obstoječih cest, določeni taks po sklenjenih dogovorih za zgraditev sodobnih cest, kakor tudi razni drugi manjši dohodki. Podobni dohodki so predvideni tudi za banovinske cestne fonde. Kakor se vidi, bodo morali največ prispevati za zgraditev modernega cestnega omrežja oni, ki bodo tudi največ te ceste uporabljali.

Po osnutku bi znašal dohodek državnega cestnega fonda na leto 80 milijonov din. Ta vsota se bo v prihodnjih letih znatno povečala in moremo pričakovati, da se bo hitro podvojila. Ker se bo pa financiranje del iz cestnega fonda vršilo z najetjem posojil v državi in v inozemstvu na podlagi dohodkov teh fondov, je že v prvem letu od ustanovitve cestnega fonda podana možnost, za najetje posojila ene milijarde 500 milijonov din. S to milijardo in pol, plus pol milijarde, ki je stavljeni na razpolago gradbenemu ministrstvu za zgraditev cest iz 6%nega emisijskega posojila za velika javna dela in državno obrambo, bomo mogli v prihodnjih 6 letih po veliki večini že izpopolniti naše cestno omrežje (Živela vlada! Živel dr. Stojadinović!)

Ti dve milijardi din bo kr. vlada porabila za nove ceste in za moderniziranje dosedanjih cest takole: Dograjena bo mednarodna cesta od mađarske meje preko Subotice, Novega Sada, Beograda, Kragujevca, Jagodine, Niša, Pirota do bolgarske meje. (Dolgotrajno ploskanje in odobravanje.) Zatem bo vzpostavljena neposredna zveza Beograda z Zagrebom in Ljubljano in dalje do Kranja in Jesenic do državne meje (Viharno odobravanje.) Vzpostavljena bo tudi zveza Ljubljana - Logatec - italijanska meja. zgrazena bo cesta Ljubljana - Celje - Maribor, dalje Ljubljana - Sušak. (Dol-

Portorož Terme
(1 uro od Trsta.)
SLANE, BROMOVE IN JODOVE KURE
PLAZNO KOPALIŠČE
PALACE HOTEL
HOTEL I. REDA (200 SOB.)
MONDENI PENZION
Sport. Športišče. Oddih.

go ploskanje in odobravanje) ter od Sušaka ob morju preko Novega - Senja - Splita - Metkovića - Dubrovnik - Kotorja - Bara do albanske meje. Zgrajena bo zveza Zagreb - Varaždin - mađarska meja, zatem Zagreb - Karlovec - Sušak ter zveza Sarajeva preko Banjaluke z Zagrebom, zveza Beograda z Romunijo preko Vršca, zveza Beograda s Sarajevom, Mostarjem in Dubrovnikom (Dolgo ploskanje in odobravanje.), turistična cesta ob Donavi od Velikega gradišća do Kladova (Ploskanje in odobravanje); zveza Niša preko Skoplja-Djevdjelije z grško mejo in zetske banovine z drinsko in vardiarsko. Poleg tega bodo zgrajene še nekatere druge cestne zveze, ki so predvidene v tem šestletnem načrtu.

Preostaja še važno vprašanje v zvezi s tem obsejnim delovnim programom kr. vlade, o katerem bi vam želel dati gotovo pojasnila. To vprašanje je tempo dela. V tem pogledu stoji kr. vlada na principielnem stališču, da se ceste v naši državi grade z našimi finančnimi sredstvi, našim gradivom in našo delovno močjo. V kolikor pa naša sredstva in tehnična organizacija ne bo zadostovala za izvedbo tega programa, kr. vlada ne bo zavrnila sodelovanja tujeje kapitala in tehnične organizacije ne bi zadostovala za izvedbo kapitalu in naši tehnični organizaciji. Pri tem pa bo pazila na pogoje tega sodelovanja, na možnost in kapaciteto naših tržišč, gradiva in naše delovne moči.

To je torej dosejano delo in bodoči program vlade dr. Milana Stojadinovića (Živel dr. Stojadinović! Živela vlada!) Dolgotrajno ploskanje. V tem svečanem in pomembnem trenutku, ko stopamo v novo dobo našega prometnega življenja, bi bila moja pojasnila, ki sem vam jih danes podal, nezadostna, ako ne bi opozoril tudi na najpomembnejšega činitelja pri tem grandioznem načrtu, pred katerim stojimo in za katerega so zagotovljene in začete že vse priprave.

Naj mi bo dovoljeno, da v imenu kr. vlade izjavim, da je prvi dal pobudo in da je stalno opominjal na izvedbo tega načrta za izboljšanje naših cest Nj. Vis. knez namestnik Pavle, visoki pokrovitelj današnjega kongresa. (Vsi navzočni vstanejo in vzkliknejo: Živel knez namestnik Živel kralj! Živel kraljevski dom!). Njegov stalno in nam vsem dobro znano prizadevanje se ne kaže samo pri izpopolnitvi naše kulturne, gospodarske in obrambne moči, pač pa se razširja tudi na izpopolnitev našega cestnega omrežja. Tudi ta grandiozni načrt, pred katerim stojimo, je delo neomajne vere Nj. Visočanstva (Vsi navzočni vstanejo in vzkliknejo: Živel knez namestnik!). Za izvedbo tega načrta se neumorno prizadeva častni predsednik tega kongresa in predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović (Živel dr. Stojadinović!).

Vi, ki ste na čelu naše zasebne tehnične službe in jaz, ki predsedujem naši državni tehnični službi, moramo imeti vedno pred očmi to visoko voljo in ji moramo vdano slediti. Težki posel, pred katerim stojimo, bomo zmagali toliko lažje, ker smo prepričani, da te ceste, ki bodo v bližnji prihodnosti zgrajene, ne bodo služile nikomur izmed nas posamič, niti ne bodo služile samo današnji jugoslovenski generaciji, pač pa jih gradimo v dobrobit vseh bodočih pokoljenj našega naroda. Gradimo jih s hvaležnostjo do naših slavljih očetov, ki so nam zapustili dragoceno dediščino, ki nam je dala naš nacionalni prestiž. Kakor oni tako moramo tudi mi storiti vse, da bomo storili za narod, kar od nas zahteva. To je naš program in to je naš cilj.

Govor ministra Stošovića so vsi navzočni pozdravili z viharnim ozklikanjem in ploskanjem.

Resolucije

Za gradbenim ministrom Dobrovojem Stošovičem je govoril inž. Dabić, ki je prebral poročilo kongresa in tole resolucijo: Ker uvidevamo, da je treba začeto delo po zgraditvi in modernizaciji naših cest brezpogojno in v večji meri nadaljevati tako v interesu socialnega, kulturnega in gospodarskega dviga našega naroda, kakor tudi v interesu naše narodne obrambe, smatra jugoslovensko društvo za ceste, da je v prvi vrsti potrebno:

1. da se predhodno točno določi tehnični in finančni program del za daljše dobo, da bi bili s tem zasigurni pravocelno sistematsko pripravljene elaborati, in da bi se dala možnost domačim podjetjem, da si z ozirom na obseg teh del in na njihov finančni načrt pravocelno nabavijo ves potrebni inventar za moderno graditev cest in s tem postanejo zmožne za takšno graditev v večjem obsegu. Ta dela morajo v narodnem in gospodarskem interesu naše države izvajati samo domača podjetja.

2. da se čimprej izda zakon in uredba z zakonsko močjo o avtonomnih cestnih fondih, v katere naj bi se stekali vsi dohodki od vozovnih carin, trošarin ali drugih dajatev, v kolikor se neposredno ali posredno plačujejo za promet po cestah.

3. da se izpopolni potrebna reorganizacija tehnične službe v gradbenem ministrstvu z ustanovitvijo stalne in avtonomne generalne direkcije za graditev cest, s potrebnim številom terenskih tehničnih sekcij; da se v zvezi s tem ublaže in izpreme določila zakona o državnem računovodstvu, v kolikor se nanašajo na odobritve in gradnjo del čisto tehničnih oddelkov; dalje smatra da e treba tehnične oddelke oddvojiti iz pristojnosti krajevnih načelstev in jih staviti pod izključno pristojnost tehničnih oddelkov banovinskih uprav.

4. da se še bolj intenzivno nadaljuje s podvzetimi ukrepi za pospeševanje naše turizma, v prvi vrsti z zgraditvijo nedograjenih in modernizacijo dosejanih turističnih cest. Pri tem je treba imeti pred očmi zvezo teh cest z glavnimi središči v naši državi.

5. da se povečajo krediti za redno vzdrževanje cest ter da se zboljšajo delovni pogoji cestarjev in cestnih nadzornikov in da se njihove nagrade povečajo; da se pri vseh banovinskih upravah uvedejo brezplačni tečajji za cestarje in cestne nadzornike, in

6. da se uvede zakon o uvedbi obvezne delovne službe pri nas in da se dosejani prisiljeni delo, tako imenovani kuhuk, ukine in nadomesti s posebnimi dokladami.

Čitanje referata in resolucije je bilo tudi sprejeto z aplavzom, pa je predsednik kongresa bivši minister Svetislav Milosavljević zaključujoč kongres rekel naslednje:

Jugoslovensko društvo za ceste kot matica društev za ceste v Ljubljani, Zagrebu, Novem Sadu in Beogradu, tolmachi razpoloženje in mišljenje vseh krogov naše države, zainteresiranih na cestnih vprašanjih in se je doslej dvakrat z resolucijo obrnilo do vlade, zakonodajnih teles in cele javnosti, prvič 30. oktobra 1937, s plenarnе seje svoje glavne uprave, drugič ob tej svečani priliki v Ljubljani na prvem kongresu Jugoslovenskega društva za ceste. Srečen sem, da lahko v imenu glavne uprave izjavim, da naša resolucija od 30. oktobra ni ostala mrtva beseda na papirju. Mnoga v njej iznešena vprašanja glede gradnje novih modernih cest ter moderniziranja in boljše vzdrževanja obstoječih cest so že službene vzeta v razpravo, nekatera tudi koristno in pravilno rešena.

Iz današnje izjave gradbenega ministra g. Stošovića, smo z velikim zadovoljstvom zvedeli za nove važne sile kr. vlade, ki bodo brez vsakega suma omogočile intenzivnejši razvoj gradnje in moderniziranja naše cestne mreže. Zato se v imenu glavne uprave najprijetneje zahvaljujem Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, ki z najvišjega mesta kaže interesiranje in izvaja vpliv v vprašanju gradnje in moderniziranja cest v naši državi. Zatem se toplo za hvaljujem predsedniku vlade g. dr. Milana Stojadinovića, gradbenemu ministru g. Dobrovoju Stošoviću in vsem članom vlade za vse, kar so na tem področju dosejati storili. Obenem prosim naj bi vlada tudi današnji naš resoluciji poklonila potrebno pažnjo za splošno dobro države in naroda. Zaključujem to sejo I. kongresa Jugoslovenskega društva za ceste in še enkrat pozdravljam vse navzoče. Živeli!

Banket

Prisotni so z aplavzom in vzkliki sprejeli govor g. Milosavljevića, nakar je predsednik vlade g. dr. Stojadinović ko se je poslovil od prisotnih, odšel v spremstvu gg. ministrov dr. Spaha in Stošovića ter banov gg. Natlačen in Ružiča v banovski dvor. V banovskem dvoru je ban dr. Natlačen priredil v čast predsednika vlade in ministrov svečan intimen banket. Banketu so prisostvovali tudi nekateri ugledni gostje, ki so bili navzoči na kongresu.

Ban dr. Natlačen je v svojem nagovoru naglasil, da ni samo slučaj, da se I. Jugoslovenski kongres za ceste vrši ravno v Ljubljani in da je prva cestna izložba prirejena tuš v prestolnici Slovenije. Rekel je med drugim: Slovenija leži na zelo važni predhodni točki med romanskim zapadom in nemškimi severom ter jugoslovenskim vzhodom. Geopolitični značaj Slovenije je danes vse važnejši, ko vemo, da se države banovina na skrajnem zapadu Jugoslavije nahaja med dvema velikima državama, Dravska banovina tvori vrata v Jugoslavijo in ta vrata je treba dostojno urediti in odpreti, tako da tuje, ki pride na našo državno mejo, ne misli, da se na naši meji končava Evropa. Nato se je g. ban zahvalil predsedniku vlade, ker se je osebno udeležil današnjega kongresa, kar dokazuje, da se približuje oni čas, ko bomo tudi mi dosegli stopnjo, ki je potrebna, da bo naša država postala privlačna za tuje iz severozapadnih držav Evrope. Končno je ban izrazil željo naj bi skupna prizadevanja dosegla čim prej in čim popolnejsi uspehe na korist države, v čast in ponos našega mladega kralja Petra II. (Živeli!)

Po banu g. dr. Natlačen je govoril predsednik kongresa g. Milosavljević, ki se je zahvalil predsedniku častnega odbora kongresa za ceste predsedniku vlade dr. Milana Stojadinovića, da je bil tako ljubeziven in osebno posejil svečano sejo kongresa, pa na ta način izvolil dati moralno podporo glavni upravi Društva za ceste ter vsem njegovim članom. Objubil je, da bo društvo za ceste svoje propagandno akcijo nadaljevalo intenzivneje. Enako se je zahvalil ostalim prisotnim članom častnega odbora, ministrom, banu dravske banovine, ljubljanskemu županu itd.

Na govore g. bana dr. Natlačen in predsednika Milosavljevića se je iskreno zahvalil predsednik kraljevske vlade g. dr. Milan Stojadinović.

Najnovejši vzorci
a. & e. Skabernè
Ljubljana

Objave

Opozarjamo na nocojšnjo produkcijo gencev (žele Glasbene Maticе, ki bo ob četr na 19. (četrti na sedem) v veliki filharmonični dvorani. Na sporedu bo 28. točk, ki jih bodo izvajali učeni klavirski, violinskega oddelka in oddelka za čelo, ki obiskujejo I. do IV. razred glasbene šole. Starše in mladinu vabimo. Prihodnja in zadnja produkcija šole Glasbene Maticе bo v petek 10. t. m. ob istem času. Podrobni spored dobite v knjižarni Glasbene Maticе za 3 din.

Ameriško hrvaško pevsko društvo Zora ne prispe danes, ker ima parnik en dan za mude, tomčev šole v arede jutraj ob 8.50.

Skrivnostna smrt

Sv. Tomaž pri Ormožu, 6. junija Poročilo smo že, da je v Lahnem pri Sv. Tomažu pri Ormožu nenadoma preminil posestnik Jakob Grašič, star 62 let. Zaradi raznih govoric je mariborsko državno tožilstvo odredilo sodno obdukcijo trupla. Obdukcijaska komisija je dognala, da je Grašič umrl za posledicami strte hrbtnice. Grašič je bil na skednju zlagal vinogradne kole, pri čemer mu je moralo spodrsniti, da je padel dva metra globoko na neke sode, kjer je obelzhal nezavesten. Ker pa je bilo truplo pokojnega Grašiča že precej v razpadu in razkroju, je izrazil sodni zdravnik mnenje, da je ležalo Grašičevo truplo že najmanj tri dni na mrtvaškem odru. Na podlagi te ugotovitve se je pojavil sum, da pokojni Grašič ni sam padel s skednja. Orožniki so v zvezi s preiskavo aretirali 34letnega viničarja Friderika Zinka, ki je edini odrasli možki pri hiši. Zinka so oblastva osumila, da je pokojnika, ki je bil njegov tast, pahnil z lestve. Friderik Zinko odločno taji vsako krivdo in bo dognala nadaljnja preiskava, ali je ta sum upravičen. Ugotovljeno pa je, da je bil Zinko v kritičnem času s pokojnikom sam na skednju. Skrivnostna smrt Grašiča potemtakem še vedno ni popolnoma pojasnjen.

LJUBLJENEC KINOPUBLIKE
Nelson Eddy
V RAZKOŠNI SLAGEROPERETI
Kino Matica - Tel. 21-24 Predstavi samo ob 16. in 21.15 uri!

Ljubljana čez binkošti

Ljubljana, 6. junija.

Birmanski vrvež

Za binkošne praznike je bilo v Ljubljani toliko živahnega vrveža, kakor ga naše mesto ne doživi izlepa. Nabralo pa se je tudi vsega na kup: poleg tradicionalne birme, ki vsakokrat spravi množico meščanov na noge in obenem privabi trume podeželskih botrov in birmancev, smo prav za praznike odprli pomladni velesjem, žnjim pa cestno razstavo in cestni kongres. Potek birme sam je pokazal, da so najtežji časi krize menda vendarle za nami - nasproti lansnemu letu je število birmancev in birmank poskočilo za nekaj sto. Vsega skupaj je bilo okoli 2400 malih, pa tudi nekaj velikih med njimi, ki so se prišli večeraj in danes gnest v stolnico, da prejmejo zakrament sv. Duha. Razem urarjev, katerih častita obrt je v prvi vrsti posvečena birmi, so imeli svoj praznik tudi ljubljanski avtotaksiji pa izvoščki, ki dva dni od zore do mraka niso prišli do oddiha.

Pri vnetjih od potu pod pasuho, ali pri volku pomaga Isehaba Pii. Drogerija Gregorič dr. s o. z. Ljubljana, Prešernova 5.

Naval žepnih tatov

Velike dogodke, ki so zbrali tolikšne množice ljudi v Ljubljani, pa so izkoristili tudi žeparji iz Zagreba in iz ostalih krajev z juga, ki so nekajkrat zapored prizanesli našim velesjemom, tokrat pa so spet kakor koblice navallili nanj. Policijski organi so bili neprestano na delu in večeraj dopoldne in popoldne jim je v resnici uspelo spraviti nekaj nevarnih žeparjev pod ključ. Tako je eden izmed agentov kriminalnega oddelka v družbi policijskega stražnika postal večeraj popoldne pozoren na dva mlada mešana, ki sta se na sumljiv način mešala med obiskovalce velesjema, se ustavljala, kjer se je zbirala največja gneča, a nikoli nista kazala zanimanja za predmete, ki so bili naprodaj. Najbrž sta začutila, da jima je policija za petami, pa sta se umaknila proti paviljonu K. A ko sta tudi agent in stražnik krenila za njima, sta v hipu planila proti knizi, leseni ograji, ki loči semiščje od travnika pod Celčinovim gradom. Ker ni

STRUGNANO pri Trstu, Istrsko primorje. Villa Tartini, krasna mirna lega na morju. Nizke cene, govori slovensko.

sta mogla prekositi še druge, višje in nerodneje pregreje, sta zbežala po semišču nazaj, da se je pričela divja gonja. Eden izmed njiju je nazadnje skočil na streho nekega paviljona, a stražnik je bil dovolj naglo za njim, da ga je zgrabil za trenč, pa mu je samo trenč ostal v rokah. Nezanee se je v naglici izmuznil iz plašča, se vrgel na cesto in izginil.

Njegovega tovariša, ki mu je sledil agent, pa je na Gosposvetski cesti prestrel gel neki drug stražnik, ki je slučajno prišel nasproti. Na policiji so spoznali v njem 30-letnega Josipa Križca, bivšega natakarja iz okolice Krapine v savski banovini, ki uživa sloves enega najbolj rafiniranih semškich žeparjev, ki ima kljub mladin letom že 21 večjih in manjših kazni za tatniške pregreške za seboj. Križca, ki je iz Ljubljane izgnan, je pri zaslišanju dejal, da pobelega pajdaša ne pozna, češ da se mu je pridružil šele na ljubljanskem kolodvoru, ko je večeraj popoldne izstopil. Pri nadaljnjih potvdbah je policija dognala, da je neznanec najbrž identičen z držnim žeparjem, ki je večeraj dopoldne pred stolnico v gneči izvršil neko žepno tatvino. Ko je po dejanju zbežal, je eden izmed taksiferjev pohitel za njim in ga je tudi ujel, a lopo ga je znal pretentati, češ da je žepar bežal dalje. Tudi v franciskanski cerkvi je bilo med prezrniki v gneči pri službi božji izvršenih nekaj žepnih tatvin.

Pri lenivosti črevesja, črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna »Franz-Josefova grenčica zapeko dolnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba »Franz-Josefove vode odlično regulira funkcije črevesja.

Ogl. reg. št. 9 v 15. delu 7/31

Za nego nog samo Sanoped

Bolezni povečanja žlez, kakor tudi omotičnost posebno pri deci - zdravite v jednom kopališču
LIPIK

LJUBLJENEC KINOPUBLIKE
Nelson Eddy
V RAZKOŠNI SLAGEROPERETI
Kino Matica - Tel. 21-24 Predstavi samo ob 16. in 21.15 uri!

Zrtev „smrtne vožnje“

Na podoben način je policija aretirala 29-letnega brezposelnega mesarskega pomočnika Franca Zebolca iz Zagreba, ki se je prav tako potikal po velesjemju in se mešal v gnečo. Vsa znamenja so kazala, da je Zebolc na poslu s kakšno večjo družino, za katero je prevzel službo straže. Ko so ga policijski organi legitimirali in vprašali, po kakšnih opravkih je prišel v Ljubljano, se je izgovarjal, da je nekemu sejmariju iz Hrvaške postavil in grančiral stojnico. A njegova zunanost je bila v precejšnjem navzkrižju s takšnimi opravki in nadaljne poizvedbe so izdale, da ne govori resnice. Zvečer pa je stražnik aretiral 38-letnega brezposelnega slašičarskega pomočnika Bolto Bratjančca iz okolice Kakovca. Neki obrtnik iz Dolenske, ki si je ogledoval atrakcije veseličnega prostora, se je okrog 21.30 pridružil radovednežem, ki hodijo obdučevat tako zvano »smrtno vožnjo« - motociklista, ki v kolobarjih drvi po navpični steni. Bratjanček ga je bil najbrž opazil, ko je pri blagajni plačeval potpino, stopil za njim in mu na tihem potegnil denarnico iz žepa. Toda gost iz Dolenske je kmalu občutil tatvino, pohitel je do najbližjega stražnika in Bratjanček je padel pravici v roke, še preden je mogel izginiti z velesjema. Na policiji je prostodušno izpovedal, kako težki so danes časi za žepne tatvine. Ko se je iz Zagreba pripeljal v Ljubljano, je ostal brez ficka. Prodati je moral klobuk z glave, da je prišel do denarja za vstopnino.

BRILJANTNA ZLATNINA
VIC. URE pri **CUDEN**
PRESERNOVA 1

8.000 din iz Trbovelj

Najbolj zagoneten gost, ki se je za praznike ujel policiji v mreže, pa utegne biti 30-letni brezposelni mehanik Anton Selić z otoka Hvara. Tudi nanj so organi kriminalnega oddelka postali pozorni večeraj popoldne, ko se je brez poštenega zanimanja potikal po velesjemju. Začutil je, da ga opazuje in se je hotel umakniti v Lattermannov drevored. Eden izmed agentov pa je s stražnikom stopil za njim, da ga povpraša, kako in kaj. Selić se je najprej izgovarjal, da je zaposlen pri nekem mojstru na Celovski cesti, a ko je bil ujet na neresnici, je priznal, da se mudi v Ljubljani šele nekaj dni in da je prišel kar tako. Pri osebni preiskavi so našli pri njem lep kupček stotakov, ki jim ni vedel razložiti izvora, in odrezke dveh poštnih nakazil, s katerima je pred nekaj dnevi iz Trbovelj poslal domov okrog 8000 din. Uganko njegovega bogastva bo mogla razložiti šele podrobnejša preiskava.

V splošnem ima policija zadnje dni opravka še s celo vrsto drugih večjih in manjših kriminalov. Nedavno je bilo vlomljeno v neko stanovanje v Ilirski ulici, od koder so tatovi odnesli mnogo zlatnine in srebrnega jedilnega pribora. Eden izmed aretirancev je v mestni zastavljalnici zastavil popolnoma novo pokromano uro z enako verižico, ki je bila namenjena najbrž kakšnemu birmancu. Iz Beograda je policija brzojavno sporočila, da je nekdo odjeljal čisto nov motocikel znamke »Standard«, rdeče barve in enosedezan, s tovarniško številko 197.630 in prometno številko 1-133-38. V Bistrici pri Zaborštu nad Domžalami pa so našli svetlosivo dirkalno kolo brez evidenčne številke in s tovarniško številko 1.043.053. V vodi je ležalo šele par dni.

Lepe in dobre moške obleke lastnega izdelka priporoča po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

Šolske razstave risb in ročnega dela so se začele

Na štirih stenah velike poljske risalnice je razstavljeno delo enega leta - risbe od prvega do osmega razreda. Kaj pestralska! Kakor da gledamo pred seboj majhnega, preplašenega prvošolca, ki prvič drži v rokah čopič in boječe barva svoj ornament ali stiliziran list; vidimo ga kot četrtošolca, ki se muči s pravilno perspektivo, nato v šestem razredu poskuša glave, dela portrete, pokrajinske slike in tihotižja... V vseh teh risbah se vidi lepo prizadevanje.

Nekaj odličnih portretov visi med risbami šestega razreda, mrtvaška lobanja in nekaj dobrih pokrajinskih slik, ki kažejo mlade talente.

V drugi sobi je razstavljeno ročno delo, kjer so dekleta pokazala svojo spretnost in smisel za vezenje, ki je nekako že prirojen slovenskim narodom.

Sportna nedelja

Hašk - državni proak

S častnim neodločenim rezultatom proti BSK je Ljubljana ostala v ligi - Concordia se bo borila za nadaljnji obstoj v tekmovanju za državno prvenstvo

Vsega mora biti enkrat konec in tako je tudi ligaško prvenstvo doseglo po tolikih peripetijah svoje zaključno kolo. V razvoju prillik je temu kolu vzrasel odločilni pomen, zaradi česar je vesoljna nogometna publika Jugoslavije z nestrpnostjo pričakovala njegov izid.

Z najboljšim količnikom je Hašk prvi pred Bskom. Po mnogoletnem sodelovanju v državnem prvenstvu se je Hašku naposled le nasmehnila sreča in je dosegel tako težko dosegljivo prvo mesto. Simpatičnemu zagrebškemu moštvi, ki je v Ljubljani vedno prijeten gost, naše iskrene čestitke!

Binkoštni rezultati so nadalje dvignili Slavijo s šestega na peto mesto. Jugoslavija je tudi avanzirala za eno mesto, s sedmega na šesto, dočim je Hajduk moral za obe ti mesti pasti, s petega na sedmo. Gradjanski, Bask in poslednji trije so ohranili

svoje pozicije. Binkoštna nedelja je naposled dokončno potrdila Concordio na zadnjem mestu.

Rezultati ligaškega kola so: Ljubljana - BSK 2 : 2, Hašk - Jedinstvo 4 : 0, Jugoslavija - Hajduk 5 : 0, Gradjanski - Bask 5 : 2 in Slavija - Concordija 3 : 2. Ti rezultati so razvrstili klube v naslednji dokončni vrstni red.

Hašk	18	12	2	4	40	20	26
BSK	18	11	4	3	45	25	26
Gradjanski	18	11	3	4	54	23	25
BASK	18	8	2	8	36	33	18
Slavija	18	7	4	7	25	28	18
Jugoslavija	18	6	5	7	26	21	17
Hajduk	18	6	5	7	31	38	17
Jedinstvo	18	4	4	10	13	36	12
Ljubljana	18	3	5	10	24	42	11
Concordia	18	4	2	12	24	52	10

Ljubljana : BSK 2 : 2 (2 : 1)

Izid borbe je prinesel Bskovcem padeč s prvega na drugo mesto, belo-zeleni pa so se ohranili na svojem predzadnjem mestu in se tako obvarovali nadležnih kvalifikacijskih borb za nadaljnji obstoj v ligi. Ta naloga pripade sedaj Concordiji.

Cepprav niso bili zadnji neuspehi Ljubljane posebno vabljivi, je ljubljansko nogometno občinstvo le ohranilo svojemu moštvi zvestobo. Ohranili smo svojo pozicijo v eliti jugoslovenskega nogometnega društva.

Ljubljana je za poslednjo borbo nekoliko spremenila moštvo, in sicer: Logar - Žitnik, Bertonec - Vodišek, Nikolič, Boncelj - Slapar, Pupo, Vovk, Lah, Erber. BSK je postavil vse razpoložljive sile: Puhar - Radovanović, Dubac - Lechner, Stevović, Knežević - Glišović, Valjarevič, Moša a Mrjanović, Božovič, Podhracki.

Sonce je močno pripekalo in tako je Pupo, ki je proti Glišoviću dobil žreb, izbral protisčno stran, da ne bo nizko sonce moštvo v drugem polčasu osenilo. Bskovci so otvorili predstavo in so kakor belo-zeleni prve minute zaigrali z razumljivo nervozjo. Cepprav se je takoj uvodoma igralo bolj na ljubljanski polovici, je vendar ljubljanski napad prvi izvedel energičnejšo akcijo. V 4. min. prenese Erber krasno na desno stran, toda Slapar ni privržen in spusti lepo priliko. Seveda so Bskovci iniciativnejši, pa imajo v 6. min. prvo krasno priliko: Podhracki je v naletu na žogo sam pred praznim golom, toda zgreši. Vrstijo se nagle in natančne Bskove kombinacije, belo-zeleni se morajo energično braniti. V 10. min. iznenaden uspeh Ljubljane: Vovk dobi uporabno žogo in jo potisne krepko naprej, že je skoro na tem, da se prebije skozi poslednje oviro, mimo Radovanovića, ta ga pa 17 m pred golom nepravilno zruši, za kar mora sodnik dati prosti strel. Tega izvaja Lah, priznajmo, da ne prav posrečeno, skozi zide, žoga se odbije od bog ve čigave noge in spremeni smer točno pod prečko, za Puharja nedosegljivo.

1 : 0 za Ljubljano

Takega izbruha navdušenja zlepa ni bilo na ljubljanskem igrišču. Sledijo težke minute za ljubljansko obrambo, kajti Bskovci pritisnejo neizprosno. Opaža se izrazita taktika Bskove notranje napadalne trojke: obe spojki delata in pripravljata situacije za Mošo, ki izvaja poslednje zaključne akcije. Strelja mnogo in ostro, toda vse gre nekam tesno mimo. Bskovci so sedaj odločno boljše moštvo na polju: startajo srčno in preudarno, kombinirajo, zlasti po sredi dovršeno, v igri z glavo so za razred boljši od belo-zelenih in vendar silijo ti z žogo vedno v zrak. V startu sta Bskovcem samo dva Ljubljancina kos, k sreči oba branilca, zlasti neumorni in hladnokrvni, po potrebi tudi ostri Žitnik: po mačje prežita v skrajni obrambi črti na najmanj netočnost v nasprotnikovih kombinacijah in že poseže za naglimi skoki vmes. Logar ima lahek posel za takim obrambnim zidom. Bsk je skoraj stalno v nasprotnikovi polovici, kjer dogodilni počasni dozorevajo za odločilni preokret. V 22. min. ima Glišović mimogrede prvo zelo šanso, samega postavlja na čisto, toda njegov udarec je klavrn. V 23. min. bje izšel igralec prvo žogo s kota zelo slabo in naposled Logar ubrani situacijo brez posebnih težav. Seveda je tudi belo-zeleni napad od časa do časa ašilen, pa tudi nevaren. Tako v 32. min. Lah, ki sploh zelo pametno in koristno zaposluje svoje krilo, krasno preloži Erberju, ta zelo lepo izpelje mimo Radovanovića - sploh so dvobojni med Erberjem in Radovanovićem izredno zanimivi, po večini uspešni za Erberja - toda mesto da bi ob pravem času oddal na sredo, rine tja do kornerjeve črte, s katere ne more več skozi Radovanovića. V 34. min Bsk izenači: v krasni kombinaciji poletni situacija pred ljubljanski gol. Glišović poda Valjareviću, ta Moši, obramba Ljubljane se osredotoči na sredino, Podhracki je prost in niemu poda Moša virtuozno: žoga je v naslednjem trenutku pod prečko neubranljivo in situacija je zopet

z 1 : 1 remis

Samo dve minuti se BSK veseli svojega uspeha, že v 36 min. pride Ljubljana zopet v vodstvo. Belo-zeleni uprizorijo par nenevarnih sprehodov v nasprotnikovo polovico in tedaj se ob neki priliki znajde žoga ob Kneževiću skoro v samem kotu. Daleč naokoli ni videti belo-zelenega moža. Knežević ležerno poda Dubcu in ta podaljša prav neskrbno do Puharja, ki je medtem že stekel žogi nasproti, pa je ne more doseči. Žoga je seveda v naslednjem trenutku preko črte, do mreže ne dospe, ker jo Radovanović v obupnem zaletu požene ven; toda sodnik pokaže neizprosno na belo točko sredi igrišča, trenuten rezultat je

2 : 1 za Ljubljano

Belo-zeleni operirajo poslej z naglimi ofenzivnimi sunki. enostavne poteze z dolgimi predložki na krila potiskajo situacijo

večino znova v Bskovo polovico. Bskovci so sedaj povsem razbiti. V zadnji minuti bje Erber svojo drugo žogo s kota, toda brez uspešno in v polčas gresta moštvi z gornjim rezultatom.

Za drugi del igre postavijo Bskovci Mošo v desno spojko in Valjarevića na mesto vodje napada. Prve poteze pripadajo Ljubljani, pa kljub temu prinese tretja minuta drugi uspeh za Bskovce. Ti predrejo po desni strani, Glišović lepo poda Moši, ki je v nevtrni situaciji, toda zgreši. Žoga se podaljša do Valjarevića (pravijo sicer, da je stal v ofsidu, pa to je vsaj dvomljivo) in niti Stane, ki obupno poseže vmes, niti Logar, ki se nesrečno vrže, ne moreta preprečiti zgoditka: žoga ubere pot pod Logarjem v mrežo in s tem je postavljen

končni rezultat 2 : 2

Bskovci uprejo sedaj z vsemi silami in sledi njihov velik pritisk, ki traja tja do 16. minute. Igra je zelo enostranska, žoga komaj da pride do polovice do Bskovih branilcev. V 13. min Podhracki zopet ustvari prekrasno priliko, njegov oster centershut nevarno zažvižga v neposredni Logarjevi bližini, Valjarevič in potem Moša nastavita svoji lobanji, pa ne zadeneta in prilika, morda zadnja, za Bskovo zmago je minila. Po preteku četrte ure se slika borbe izdatno spremeni. Sedaj so tudi Bskovci oprežni, igrajo z veliko čuječnostjo in ne tvegajo več ničesar. Ljubljana s svojim globokim W-sistemom tudi čuva rezultat, pa se razvija monotono. V 24. min. pokaže Moša enega izmed svojih mojstrskih trikov: iz prav težke situacije tvega oster strel preko glave nazaj v sam gornji desni kot, toda Logar je tokrat buđen in se ne da presenetiti. Videti je tudi nekaj prav bednih kombinacij, ki jih uprizorijo belo-zeleni. Ljubljana je v očividni rahli premoči, toda obojestranska oprezna defenzivna igra ne daje možnosti za nevarnejše situacije. Zadnjih pet minut pa uprizori BSK impozantne finish, ki se ga redko kdaj vidi. Vse vržejo na eno samo karto, vsi gredo naprej in potisnejo vesoljno Ljubljano prav v kazenski prostor. Nevarno se suče žoga okoli Logarja, parkrat mora z vso umetnostjo poseči v dogodke, med mnogimi obdrži eno nevarno žogo prav mojstrsko, toda obrambne vrste Ljubljane so zgoščene, poleg tega pa je izčrpanost dosegla svoj višek.

Ocena moštev

Po kakovosti igre bi dali malo prednost Bskovcem, ki so prednjačili predvsem v povezani igri. Dalje so bili boljši v startu, v igri z glavo. Vidi se jim na prvi pogled boljša sola. Moštvo pa ni v najboljstri formi, ni one vigranosti in homogenosti, ki smo je bili vajeni gledati v tem moštvi. Obramba je solidna in ji gre samo očiček za avtogol. V srednji vrsti ze Stevović ves prvi polčas »plaval«, znašel pa se je v drugem delu igre in dobro vodil in delil. Boljša sta bila stranska krilca, v prvi vrsti Knežević. Napad je Bskovo najostrejše orožje, zdi se pa, da je v poslednjem času le nekam otoneolo. Najslabši je bil Glišović na desnem krilu, zelo dober Podhracki na levem. Mojstrsko je delala notranja napadalna trojka.

Vsem tem prednostim je postavila Ljubljana ob stran predvsem velik elan, skrajno požrtvovalnost v poletni igri in zlasti izborna delo v ožji obrambi. V moštvo so zevale velike luknje. Tako je bilo zelo slabo zasedeno v prvem polčasu mesto srednjega krilca, dasi sta ga igrala dva: Nikolič in Pupo. S tem je obnemem povedano, da ni bil napad ves čas kompletan, ker ni bilo desne spojke. Slapar je tako obvisel v zraku in deloma zato, deloma pa po svoji trmi zelo zaostajal za svojim kolegom na levem krilu. Vidno se je popravi! Nikolič tekom drugega polčasa in tako spravi! vsaj nekoliko v ravnovesje poedine dele moštva. Opažala se je posledica v sami igri. Najboljši je bil v napadu Erber, nagel in preudaren v svojih potezah, je postal nekoliko prav uporabnih žog na sredo. En sam krat se je dal zapeljati sebičnosti, a tudi takrat v veliko škodo za vse moštvo. Priden in zelo dober, gotovo najboljši v moštvi je bil mali Vodišek, tokrat na desnem krilu. Iz njega se bo nemara razvil prvovrsten igralec v obrambi, ki je bila v celoti prav zanesljiva, se je le deloma odražal Žitnik, ki je tokrat, mimogrede povedano, tudi manj suvaril.

Za sklep: nemara da bi bila tesna zmaga Bskovcev točnejši izraz poteka igre, toda v glavnem podaje neodločen rezultat

KINO SLOGA, tel. 27-30
Danes poslednjé ob 16., 19. in 21.15

Hadži Murat
Ob 14.15 matineja - Shirley Temple
ČIN-ČIN, BEGUNKA IZ KINE

le realno sliko vsega, kar sta moštvi nudili. Za konec nam je polovičen uspeh dobrodošel. A za bodoče: enkrat bo treba tudi ponosne Bskovce poraziti na ljubljanskih tleh.

Sodil je g. Dattilo iz Rima objektivno in dobro. Tekmi je prisostvovalo preko 3000 gledalcev.

Jugoslavija : Hajduk 5 : 0 (0 : 0)

Beograd, 5. junija. Današnje tekmo splitski Hajduk ni smatral za važno, zaradi česar je poslal v Beograd svojo drugo garnituro. Ko je ta prišla na igrišče, je to dejstvo povzročilo med občinstvom precejšnje nerazpoloženje, ki pa se je poleglo, ko so mladi Hajdukovci v prvem polčasu zaigrali prav odlično ter bili v premoči. Prav čisto so ogražali vrata Jugoslavije, ki se more zahvaliti samo svojemu vratarju Spasiću in branilcu Angjelkoviću, da ni bilo nesreče. Baš obratno pa je Jugoslavija, ki je očitvidno podcenjevala svojega mladega nasprotnika, igrala prav slabo. Prvi polčas se je končal brez gola.

V drugem polčasu pa je Jugoslavija napela vse svoje sile ter predvedla prav odlično igro, ki je tudi rodila uspehe. Nič manj kot pet golov so Beograščani zabili Dalmatincem ter si osvojili obe točki.

Goli so, kakor rečeno, padli vsi v drugem polčasu, in sicer v 4. min. po Petroviću, v 11. min. po Perliću, v 14. min. po Atanakoviću, v 22. min. po Nikoliću in v 31. min. po Petroviću.

Tekmo, kateri je prisostvovalo okoli 4000 gledalcev, je sodil g. Bažant iz Zagreba.

Gradjanski : Bask 5 : 2 (1 : 2)

Druga beograjska ligaška tekma je po igri moštev sličila prvi med Jugoslavijo in Hajdukom. Bask je imel že v prvem polčasu zmago v rokah, a vendar ni zmagal. Beograščani so bili v premoči napram pretendentu za naslov prvaka, vendar pa njihov napad ni izkoristil mnogo zelo ugodnih šans. Zlasti velja to za desno krilo Milića.

Tudi začetkom drugega polčasa se je Bask dobro držal. Njegovi napadi so bili zelo nevarni. Kljub temu pa je Gradjanskemu uspelo, da je v 7. min. izenačil na 2 : 2. To je najbrže vplivalo na Baskovo moštvo. Samo dve minuti kasneje so »purgerji« žo prišli v vodstvo, in sicer po krivdi Baskovega vratarja Jakšića. Gradjanski je zabil še dva gola in si tako zagotovil visoko zmago.

Gradjanski je prav za prav igral dobro samo četrte ure v drugem polčasu, sicer pa njegova igra ni zapustila posebnega vtisa. V 40. min. je prišlo do incidenta, ki ga je izzval srednji napadalec Baska Cabrić, o katerem je znano, da igra precej nevarno. Cabrić je bil igral na človeka, kot na žogo. V 40. min. je Cabrić zgrešil težki foul na Wölfu. Igralci Gradjanskega so se skušali maščevati ter je prišlo do incidenta, ki bi se kmalu pretvoril v splošen pretep. Po daljšem prerekanju je sodnik izkličil krivca Cabrića in Kokotovića, ki je hotel napasti sodnika.

Gole so zabili za Gradjanski Cimermančić v 29. min. prvega polčasa, v drugem polčasu pa v 17. min. Wöfl, v 19. Brozović, v 27. Pleše in v 29. min. zopet Cimermančić, za Bask v 20. min. Cabrić, v 33. min. pa Sarić.

Tekmo je sodil g. Bilić iz Splita.

Slavija : Concordia 3 : 2 (1 : 0)

Sarajevo, 3. junija. Tekma za Slavijo ni bila važna, pač pa odločilna za zagrebško Concordio, ki je tudi poslala v Sarajevo vse svoje najboljše igralce, ki so bili na razpolago. V prvem polčasu je bila tekma dokaj odprta, vendar pa je bila Slavija nekoliko nevarnejša. V 8. min. so domačini po Rajliću prišli v vodstvo.

Po odmoru je postala igra nekoliko bolj živahna, na trenutke tudi precej ostra, tako da je padlo tudi nekaj klofut ter je sodnik izkličul Petkovića od Slavije in Vučićovskega od Concordie. Zagrebčani so v 6. min. drugega polčasa izenačili. Gol je zabil Beda. Concordia postaja sedaj nekaj boljša, kljub temu pa pride Slavija iz kornerja po Šalipurju zopet v vodstvo. V 20. min. srednji napadalec Concordie Obrež preide Zagorca in izenači na 2:2. V 20. min. diktra sodnik enajstmetrovko proti Concordiji, ki jo pa Rajlić zastrelja. V 33. min. Rajlić ostro prodre, strelja in postavi končni rezultat 3:2 za Slavijo. Tako je bila torej potisnjena Concordia v kvalifikacijsko borbo za zopetni vstop v ligo.

Tekmo je sodil g. Živković iz Beograda.

Hašk : Jedinstvo 4 : 0 (1 : 0)

Zagreb, 3. junija. Tej za Haška veljavni tekmi je prisostvovalo okoli 4000 gledalcev, ki pa se niso zanimali samo za izid te tekme, temveč so z nestrpnostjo čakali tudi na poročila iz Ljubljane, Beograda in Sarajeva. Razumljivo je, da je rezultat prvega polčasa iz Ljubljane, ko je še vodilo domače moštvo, povzročil veliko pozornost in zadovoljstvo. Zmaga Haška je sicer zaslužena, vendar je po igri vsekakor previsoko izražena. Hašk je bil v prvem polčasu sicer v rahli premoči, vendar pa so ga glede kombinacij Beograščani nadkriljevali. Tekma je bila razburljiva in zanimiva samo do stanja 2:0, ker se je do tega časa stalno zdelo, da bo Jedinstvo izenačilo. Pri stanju 2:0 pa je situacija postala popolnoma jasna.

S Haškom gledalci nikakor niso bili zadovoljni, Zagrebčani niso pokazali igre, ki bi bila vredna naslova državnega prvaka.

Gole so zabili v prvem polčasu v 4. min. Fink, v drugem polčasu pa v 24. min. Hitrec, v 34. in 44. min. Horvat.

Sodil je budimpeštanski sodnik g. Gerő.

Kvalifikacijske tekme za vstop v ligo

Isti dan, ko se je končalo ligino tekmovanje za letošnje državno prvenstvo in smo dobili novega državnega prvaka, so se že začele kvalifikacijske tekme onih klubov, ki so po svojih dosedanjih uspehih poklicani in izbrani, da se borijo za vstop v ligo. Kakor znano, je glavna skupščina JNS sklenila, da se prihodnje leto poveča število ligaških klubov od 10 na 12.

Iz prvenstva našega podsveza je izšel kot prvak Čakovčki SK ter torej sodeluje v kvalifikacijskem tekmovanju. Precej nad smo polagali na sicer vrle Čakovčane, vendar pa moramo javiti, da kvalifikacijskega tekmovanja za vstop v ligo niso pričeli prav srečno. Izrali so doma proti Krajiščniku ter dosegli le neodločen rezultat.

ČSK : Krajišnik 2 : 2 (2 : 0)

Čakovčki SK je takoj v začetku tekme dosegel dva lepa gola, ker se gostje še niso znašli.

V drugem polčasu pa so igralci iz Banjaluke popolnoma dominirali na terenu, domačini pa so popustili.

Tekmo je sodil g. Podupski iz Zagreba. Ostali rezultati nedeljskih kvalifikacijskih tekem so bili: Sparta (Zemun) : Jugoslavija (Jabuka) 5:0 (0:0), Gradjanski (Skoplje) : Crnogorac 5:0, Železničar (Niš) : Bask (Sarajevo) 2:2 (2:0).

Ostale nogometne tekme

Murska Sobota: Jugoslavija (Celje) : Mura 6:2 (2:1). Jugoslavija je nastopila s tremi rezervami. Njen vratar je moral že v prvi polovici zaradi blessure zapustiti igrišče in je Jugoslavija igrala samo z 10 igralci.

Split: Hajduk (liga) : Milano 3:3 (2:0).

Pariz: Svetovno prvenstvo. Borbe za svetovno prvenstvo v nogometu, ki se odigravajo v raznih mestih Francije, so prinesle v nedeljo zelo napete in zanimive borbe ter so dale naslednje rezultate: Francija : Bel-

Odstranite izrabljeni zunanji sloj kože s svojega obraza!

Spodnji sloj je že pripravil novo kožo. Aktivni lecitin in Solea milu pa jo bo ohranil mehko in elastično. Tudi najmlajšo kožo je treba stalno pomlajevati, da se ohrani sveža.

SOLEA
Milo in krema

gija 3:1 (2:1), Italija : Norveška 2:1 (1:1, 1:0) odločeno šele v podaljšku, Brazilija : Poljska 6:5 (4:4, 3:1), Madžarska : Nizozemska 3:0, Rumunija : Kuba 3:3 (2:2, 1:1). Rumunija in Kuba bosta igrali novo tekmo 9. junija v Toulouse.

SK Mars, Danes ob 20. redna odborova seja na običajnem mestu. Zaradi važnosti vsi odborniki gotovo.

Alkohol terja žrtve

V pretepu med vinjenimi drvarji v Črni je bil eden ubit, eden pa hudo poškodovan

Črna pri Prevaljah, 6. junija. Na binkoštno soboto je popivala večja družba drvarjev in drugih delavcev v gostilni pri Matevžu. Okoli 11. zvečer pa se je vnel med njimi prepir. Med vikom in ruvanjem so se zagnali na cesto. Vpitje je trajalo skoro celo uro. Nato so se zabliškali v rokah noži. Sirova borba je bila kratka. 23 let stari Napotnik Andrej je priletel skozi vežo Matevževje gostilne z besedami: »Jaz imam že dovolje!« Pri vsakem koraku mu je kri sunkovito briz-

nila iz prs, ker je dobil globoko rano s nožem na srčno stran. Bežal je proti svinjnjakom in obležal na gnojšču. Nesrečnik je po nekaj minutah izdihnil. Hujše poškodbe je dobil tudi Globočnik Anton, ki so ga takoj spravili v tukajšnji bolnično.

Ugotovili so, da so bili pretepači iz štajerske strani, ki drvarijo v tukajšnji občini. Glavni pretepač in njegov pajdaš, ki sta povzročila pretep, sta ušla ter se skrivata pred pravico. Ostale a so zaprli v občinski zapor.

O binkoštih bi bil skoro zmrznil

Sinko je v zadnjem trenutku rešil očeta iz ledenice

Litija, 5. junija. Ugledni mesarski mojster in posestnik Lojze Vrhovc ima svojo mesnico blizu postaje. Za binkošti se je dobro založil z mesenino, da bi Litijani ne stradali ob praznikih. S pomočnikom sta urejevala mesnico in ledenico in sta nosila kose mesa hladit. Pomočniku je postalo med pripravljavanjem mesa vroče, zato je odločil suknjic in je prišel kar golorok v hladilnico. Spoznavni mojster pa mu je velel, naj ga pusti kar samega v ledenici, češ da bo že sam razmestil in razobesil meso.

Pomočnik je res šel in je za seboj zapahnil vrata, mojster pa je ostal sredi ledu. Pa je že imela zla usoda svoje prste vmes in se je neopaženo sprožil zaph na vratih, ko je bil mojster najbolj zaposlen. Ko je hotel iz ledenice, ni mogel odpreti vrat.

Pomočnik je res šel in je za seboj zapahnil vrata, mojster pa je ostal sredi ledu. Pa je že imela zla usoda svoje prste vmes in se je neopaženo sprožil zaph na vratih, ko je bil mojster najbolj zaposlen. Ko je hotel iz ledenice, ni mogel odpreti vrat.

Ono, kar vzbuja pozornost moških,

je očarljiva barva obraza, ki kaže zdravje in mladostno svežost. Zato si izberejo pametne žene v pomoč Khasana rdečilo za ustna in za obraz. Khasana rdečilo za ustna in za obraz polepša in pomladi vaš obraz v par sekundah. Oboje je odporno zoper vreme, vodo in poljube. Za diskretno barvanje: Superb; za nekoliko živahnejši učinek: Corail ali Carmin, za od sonca zagorelo lice: Khasana Soleil.

KHASANA

Prišel je vpitni na pomoč, točkol je na vrata, a vse zaman. Ledenica je precej od rok, debele dvojne stene pa so seveda tudi dušile klice na pomoč in razbijanje po debelih vratih.

Mojstru Lojzetu je začelo že primanjkovati zraka, zaradi mruza pa je postajal kar trd... Zbral je svoje poslednje moči, padel je znova na vrata, razbijal in klical obupno na pomoč. Njegovo prizadevanje ni bilo zaman. Očetovo klicanje je začel njegov najmlajši sinko Duško, prišel je do vrat in je zaskrbljeno povprašal, kaj želi njegov očka.

»Prosim, odprite!« je očka zagregal v poslednjih dihih. Duško je nato hitro privzdignil zaph in se je seveda od sile preplasil, ko se je trenutek nato skotafil oče iz ledenice in padel preden onesevšen.

Ko se je izvedelo, da je mali Duško rešil očeta pred zmrznenjem, je postal junak dneva. Vse je hitelo stiskati roko ročenca in mlademu rešitelju.

Pot popije, ga naredi neškodljivega in ubije njegove duh edine Gregoričev »BOROSAN«. Zahtevajte brezplačen vzorec v Dreggeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Naše gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

Torek 7.: zaprto.
Sreda 8.: Zadruga nad zadrudo. Red Sreda.
Četrtek 9.: Lopovščine. Red Četrtek.
Petek 10.: zaprto.

Sobota 11.: Izpit za življenje. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
Nedelja 12.: Ob pol 21. uri: Lažnik. Premiera. Predstava na Napoleonomem trgu. Izven. Cene od 20 din navzdol.

Opera

Začetek ob 20. uri.

Torek 7.: zaprto.
Sreda 8.: Gioconda. Red B.
Četrtek 9.: Navihanka. Izven. Globoko mišljane cene od 24 din navzdol.
Petek 10.: Ob 15. uri: Rigoletto. Dijaška predstava. Cene od 15 do 2 din.
Sobota 11.: Gioconda. Red A.
Nedelja 12.: Gorenjski slavček. Izven. Cene od 30 din navzdol.

»CORA«
kozmetični preparati tovarne M. E. Mayer - Wien, danes vodijo v kvaliteti in ceni.
DROGERIJA KANC, LJUBLJANA
Židovska ul.

